

[Himmelstrup.]

Rigsdagen paa de Omraader, hvor man sætter Pris paa et saadant Samarbejde, og vise nogen Tillid; ellers kan al den Snak om Samarbejde ikke nytte noget.

Her kommer den højtærede Finansminister nu i Dag Kl. 2 og fremsætter et Beskatningslovforslag til et samlet Beløb af ca. 150 Mill. Kr. for 1 Aar; det vil det jo næsten blive, hvis den højtærede Finansministers Beregninger slaar til. Hvis Ministeren virkelig kan regne med 85 Mill. Kr. paa 7 Maaneder, maa det blive 150 Mill. Kr. paa 1 Aar. Det giver han altsaa Rigsdagen en Time til at sætte sig ind i, og jeg gaar ud fra, at det er den højtærede Finansministers Mening at gennemføre dette Lovforslag i Aften. Han har jo sat Rigsdagen i en Tvangssituation gennem den Bekendtgørelse, som den højtærede Handelsminister i Aftes udstedte om Handelens Standsning. Derved er der lagt et ganske overordentlig stærkt Tryk paa Rigsdagen, og det medfører, at man i det hele og store maa sige som saa: Ja, naar man ikke kan faa Lejlighed til at gøre sig bekendt med Enkeltheder og knap kan faa noget at vide om Hovedresultatet, saa maa den højtærede Finansminister virkelig selv om Sagen. Det er saa naturligt, at man maa indtage denne Holdning, for det er ganske umuligt at overse dette Lovforslag med alle de Enkeltheder og Omstændigheder, der knytter sig til det.

Der staar i Grundlovens § 46, at ingen Skat kan paalægges, forandres eller ophæves uden ved Lov. Naar den højtærede Finansminister med det Flertal, han har, gennemfører Lovforslaget i dette og det andet høje Ting, har han selvfølgelig formelt opfyldt Grundlovens Bestemmelse. Jeg skulde dog tro, at i Grundlovens Ord om, at Skat kan ikke paalægges, forandres eller ophæves uden ved Lov, ligger, at den hele Rigsdag skal have rimelig, sømmelig Tid til at behandle disse Spørgsmaal. Det har Rigsdagen efter min Mening ikke, saaledes som Fremgangsmaaden er her. Lovforslaget er lavet i Administrationen, og Rigsdagen faar ikke nævneværdig Indflydelse paa det. Det er jo efterhaanden saadan i Danmark, at vi lever under et Bureaucrati — det er i Virkeligheden Embedsmaskineriet, der behersker de offentlige Bestemmelser i dette Land — i saa høj Grad, som det maaske aldrig nogen Sinde tidligere har været Tilfældet.

Som sagt, jeg synes, at den højtærede Minister skulde bestræbe sig for ogsaa i Motiverne og Bemærkningerne at give Rigsdagen Lejlighed til at faa mere Indblik i

et Lovforslag som dette. Naar jeg læser Bemærkningerne igennem, finder jeg, at de i Virkeligheden er, som Bemærkninger efterhaanden almindeligvis er, kun en Afskrift af det, der staar i Paragrafferne. Saadan er efterhaanden den Maade, hvorpaa Administrationen skriver Motiver og Bemærkninger. Det er en særdeles uheldig Maade at vejlede Rigsdagen paa, og det er ogsaa meget uheldigt med Henblik paa Fremtiden. Der har da ogsaa været klaget over det, f. Eks. klager Juristerne stærkt over, at den Vejledning, som de skulde have i de til et Lovforslag knyttede Bemærkninger og Motiver, ikke mere findes, saadan som Lovforslag forelægges og forberedes af de nuværende Magthavere.

I øvrigt er Lovforslaget naturligvis et Udslag af den Skattepolitik, som er ført her i Landet i de sidste 10 Aar. Der er jo det ejendommelige, at i de sidste 10 Aar, eller fra 1928—29 til Dato, er Statens Udgiftstal og dermed Skatterne steget fra Aar til Aar. Det kan man i og for sig godt forstaa. Et borgerligt Socialdemokrati tror, at det kan skabe „Socialisme gennem Beskatningen“, som det hedder. Det er jo selve Grundlaget for dets Politik, og det er det, der er sket gennem de sidste 10 Aar. Man har forsøgt at gennemføre Socialismen gennem Beskatning, og det har givet sig Udtryk i, at Udgifterne og dermed Skatterne er steget fra Aar til Aar i den 10-aarige Periode, i hvilken den nuværende Regering har siddet ved Magten.

Jeg er tilbøjelig til at tro, at den Stigning i de offentlige Udgifter, som vi har iagttaget gennem de sidste 10 Aar, paa en Maade var ved at blive bragt til Standsning i Sommeren 1939, dengang Finanslovforslaget for 1940—41 blev udarbejdet af Administrationen. Der kommer nemlig et Tidspunkt, hvor man maa sige til sig selv: Saa, nu kan vi vist ikke gaa videre, for saa slaar den øgede Beskatning tilbage og skaber Arbejdsløshed — og det er det, man vil undgaa. Herved er i Virkeligheden den Grænse angivet, der maa sættes ogsaa for en borgerligt socialdemokratisk Regerings Beskatningsmulighed, naar man skal opretholde, om jeg saa maa sige, det almindelige borgerlige Samfund, hvad jo de nuværende borgerlige Socialdemokrater her i Landet gerne vil. Jeg tror, at den højtærede Finansminister i Sommeren 1939 mente, at dette Tidspunkt, denne Grænse i Virkeligheden var naaet. Derfor saa vi det Særsyn, at da Finanslovforslaget for 1940—41 blev forelagt i Oktober Maaned, var det paa en Maade et Spareforslag. Der var ikke meget nyt i det.